

МІНІСТЭРСТВА СЕЛЬСКОЙ ГАСПАДАРКІ І ХАРЧАВАННЯ
РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Установа адукацыі
«БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ АГРАРНЫ ТЭХНІЧНЫ
ЎНІВЕРСІТЭТ»

**БЕЛАРУСКАЯ МОВА
(ПРАФЕСІЙНАЯ ЛЕКСІКА).
ПРАКТЫКУМ**

Вучэбна-метадычны дапаможнік

Мінск
БДАТУ
2022

УДК 811.161.3 (07)

ББК 81.2я7

Б43

Складальнікі:

кандыдат філалагічных навук, дацэнт *А. П. Занкавіч*;
старшы выкладчык *Г. А. Смалянка*;
старшы выкладчык *А. Я. Мантур*

Рэцэнзенты:

кафедра рускай мовы як замежнай БДУКМ
(кандыдат філалагічных навук, дацэнт, загадчык кафедры *А. А. Жалуновіч*);
кандыдат філалагічных навук, дацэнт кафедры рускай мовы і культуры маўлення
Ваеннай акадэміі Рэспублікі Беларусь *С. І. Фацеева*

Беларуская мова (прафесійная лексіка). **Практыкум** : вучэбна-метадычны дапаможнік / склад. А. П. Занкавіч, Г. А. Смалянка, А. Я. Мантур. – Мінск : БДАТУ, 2022. – 124 с.
ISBN 978-985-25-0176-7.

Практыкум прызначаны для студэнтаў усіх спецыяльнасцей БДАТУ. Выданне змяшчае тэарэтычныя звесткі, практычныя заданні рознай складанасці, пытанні і заданні для самакантролю, правяральныя тэсты.

Выкарыстанне практыкума дазволіць студэнтам павысіць моўную адукаванасць, пашырыць прафесійны слоўнікавы запас і будзе садзейнічаць фарміраванню камунікатыўнай кампетэнцыі будучых спецыялістаў АПК.

УДК 811.161.3 (07)
ББК 81.2я7

ISBN 978-985-25-0176-7

© БДАТУ, 2022

ЗМЕСТ

ПРАДМОВА.....	4
Раздзел 1. МОВА І ГРАМАДСТВА	5
Тэма 1.1. Беларуская мова і яе месца ў сістэме агульначалавечых і нацыянальных каштоўнасцей	5
Тэма 1.2. Гістарычныя этапы фарміравання і развіцця беларускай мовы.....	13
Тэма 1.3. Функцыянаванне беларускай мовы ва ўмовах білінгвізму.....	29
Раздзел 2. КУЛЬТУРА ПРАФЕСІЙНАГА МАЎЛЕННЯ	44
Тэма 2.1. Функцыянальныя стылі маўлення. Навуковы стыль, яго функцыі, асаблівасці і моўныя сродкі	44
Тэма 2.2. Асаблівасці афіцыйна-справавога стылю	51
Тэма 2.3. Камунікатыўныя якасці маўлення.....	56
Тэма 2.4. Культура маналагічнага і дыялагічнага маўлення. Маўленчы службовы этыкет	72
Раздзел 3. БЕЛАРУСКАЯ НАВУКОВАЯ ТЭРМІНАЛОГІЯ	88
Тэма 3.1. Паняцце тэрміна і тэрміналогіі. Гісторыя развіцця беларускай навуковай тэрміналогіі	88
Тэма 3.2. Паходжанне тэрмінаў	96
Тэма 3.3. Спосабы ўтварэння тэрмінаў.....	103
Тэма 3.4. Асаблівасці ўжывання тэрмінаў-назоўнікаў і тэрмінаў-дзеясловаў у навукова-тэхнічных тэкстах	108
РЭКАМЕНДАВАНАЯ ЛІТАРАТУРА.....	121

Вучэбнае выданне

БЕЛАРУСКАЯ МОВА
(ПРАФЕСІЙНАЯ ЛЕКСІКА).
ПРАКТЫКУМ

Вучэбна-метадычны дапаможнік

Складальнікі:

Занкавіч Алена Пятроўна,
Смялянка Ганна Аляксандраўна,
Мантур Алена Яўгенаўна

Адказны за выпуск *Г. А. Смялянка*
Камп'ютарная вёрстка *А. А. Пакалы*
Дызайн вокладкі *А. А. Пакалы*

Падпісана ў друк 17.10.2022. Фармат 60×84 ¹/₁₆.
Папера афсетная. Рызаграфія.
Ум. друк. арк. 7,21. Ул.-выд. арк. 5,19. Тыраж 99 экз. Заказ 713.

Выдавец і паліграфічнае выкананне:
установа адукацыі «Беларускі дзяржаўны аграрны тэхнічны ўніверсітэт».
Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі выдаўца, вытворцы,
распаўсюджвальніка друкаваных выданняў
№ 1/359 от 09.06.2014.
№ 2/151 от 11.06.2014.
Пр-т Незалежнасці, 99–1, 220023, Мінск.